

6. NEATLIEKAMĀ MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA

2009.gadā neatliekamās medicīniskās palīdzības (turpmāk – NMP) iestāžu tīklā notikušas ievērojamas izmaiņas. Aprīlī tika izveidots vienots Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, kurā gada beigās jau bija iekļauta lielākā daļa NMP iestāžu. Ja 2008.gada beigās Latvijā kopā darbojās 40 NMP stacijas un nodaļas, tad 2009.gada beigās, neskaitot NMP dienestu, valstī bija vairs tikai 11 NMP iestādes.

Kopš 2006.gada Latvijā samazinās kopējais NMP izsaukumu skaits. Šī tendence ir vērtējama pozitīvi, jo NMP iestādes tiek atbrīvotas no nepamatotiem izsaukumiem, kuriem būtu jābūt ambulatoro ārstniecības iestāžu kompetencē.

NMP izsaukumu absolūtais skaits 2009.gadā samazinājies visās grupās sadalījumā pēc izsaukumu rezultāta. Tomēr izmaiņas notikušas NMP izsaukumu procentuālajā sadalījumā. Biežākais NMP izsaukumu iemesls joprojām saglabājas pēkšņas saslimšanas un akūti stāvokļi, un šo izsaukumu īpatsvars turpina pieaugt. Nedaudz samazinājies NMP izsaukumu skaits sakarā ar traumām un nelaimes gadījumiem, jo pacienti ar vieglākām traumām paši dodas uz ambulatorās vai stacionārās palīdzības iestādēm. Savukārt pretēji iepriekšējos gados novērotajai tendencei pieaudzis saslimšanu īpatsvars NMP izsaukumu skaitā, jo tika atcelta maksa par tā sauktajiem nepamatotajiem NMP izsaukumiem.

NMP iestāžu tīklā veiktās reformas nedaudz ietekmējušas izsaukumu izpildes laiku. Pilsētu teritorijās savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars ir pieaudzis. Savukārt lauku teritorijās šis rādītājs ir nedaudz samazinājies. Tomēr NMP izsaukumu izpildes laiks ir apmierinošs, jo atbilstoši Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1046/19.12.2006 75% gadījumu neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādēm no izsaukuma saņemšanas brīža notikuma vietā jāierodas 15 minūšu laikā pilsētās un 25 minūšu laikā pārējās teritorijās.

2009.gadā nedaudz pieaudzis ārstu brigāžu skaits un šo brigāžu izpildīto izsaukumu īpatsvars. Tomēr šīs izmaiņas varētu būt saistītas ar atsevišķu iestāžu iekļaušanu vienotajā NMP dienestā un tādēļ tendence būtu jāvērtē ilgākā laika posmā.

6. EMERGENCY MEDICAL AID

A network of providers of the emergency medical aid has changed significantly in 2009. A unified Emergency Medical Aid Service was established in April, 2009. Most providers of the emergency medical aid were included in the Service in 2009. There were 40 stations and wards of the emergency medical aid in Latvia at the end of 2008 and only 11 independent establishments – at the end of 2009.

The total number of emergency aid visits has been decreasing in Latvia since 2006. We can appreciate this trend. Now the providers of the emergency aid are disburdened from those visits that have to be attended by the outpatient care establishments.

The total numbers of emergency aid visits by the outcome have decreased in 2009. However, the breakdown of the emergency aid visits has changed. Sudden illnesses and acute conditions are the most common causes of the emergency aid visits, still. The specific weight of these causes is increasing. The percentage of injuries and accidents has decreased slightly. Those patients, who have a mild injury, go directly either to the outpatient ward or to the hospital. The specific weight of the illnesses has increased contrary to the trend recorded before. This was because the cost for so-called motiveless emergency calls was cancelled.

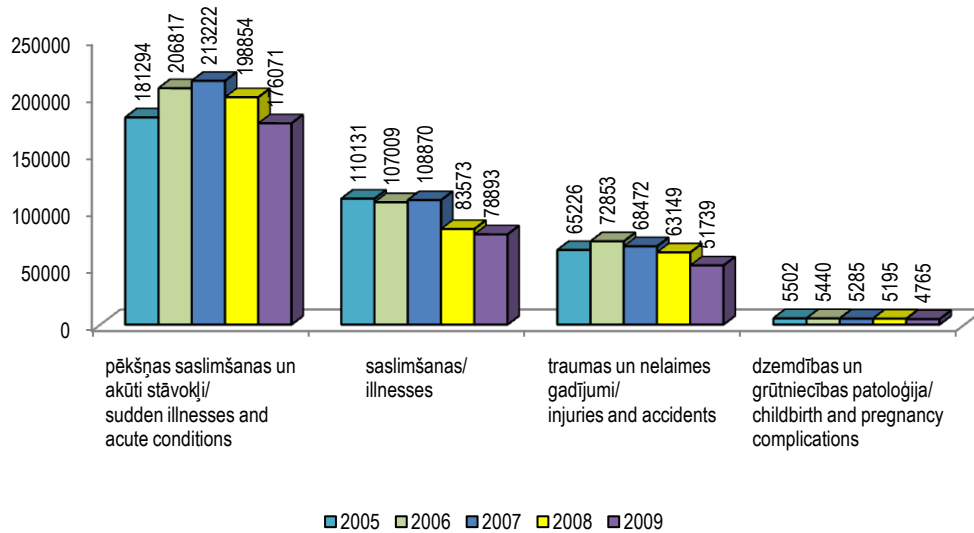
Reforms of the emergency aid network have influenced the execution time of the emergency calls. The specific weight of emergency visits carried out in the cities in time has increased. At the same time the specific weight of emergency visits performed in the rural areas in time has decreased. However, the execution time of the emergency visits is sufficient. The Regulations No.1046/2006/12/19 by the Cabinet of Ministers determine that 75 % from the total emergency

calls must be attended within 15 minutes, if the event took place in the city, or within 25 minutes, if the event took place in the rural area.

The total number of physician's emergency aid teams has increased last year. These teams have attended more emergency calls as well. This trend may be related to establishment of the Emergency Medical Aid Service. Therefore it should be analysed over a longer time period.

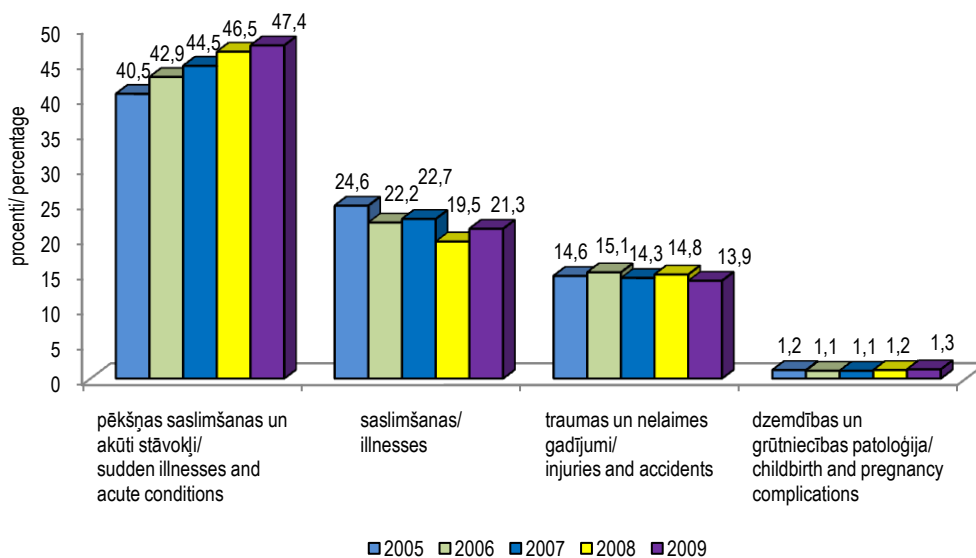
**6.1. attēls BIEŽĀKIE NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS IZSAUKUMU REZULTĀTI
ABSOLŪTOS SKAITĻOS¹**

Chart 6.1. THE MOST COMMON OUTCOMES OF EMERGENCY AID VISITS,
TOTAL NUMBERS¹

**6.2. attēls BIEŽĀKIE NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS IZSAUKUMU REZULTĀTI,
NO KOPEJĀ IZPILDĪTO IZSAUKUMU SKAITA¹, %**

Chart 6.2. THE MOST COMMON OUTCOMES OF EMERGENCY AID VISITS,
SPECIFIC WEIGHT FROM THE TOTAL EMERGENCY AID VISITS¹, %

¹ Datu avots: Valsts statistikas pārskats "Pārskats par neatliekamās medicīniskās palīdzības darbu".
Data source: State statistical report „Report about emergency medical aid”.

6.1. tabula NEATLIEKAMĀ MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA PĒC IZSAUKUMU MOTĪVA¹
Table 6.1. EMERGENCY MEDICAL AID BY THE REASON CAUSE¹

Gads	Kopējais pieteikto NMP izsaukumu skaits	NMP pieteikumi dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos		NMP pieteikumi pārējos gadījumos		Atteikumi izsaukumu nepamatotības vai citu iemeslu dēļ	
		skaits	Īpatsvars, %	skaits	Īpatsvars, %	skaits	Īpatsvars, %
Year	Total emergency calls	Emergency calls due to critical situations		Emergency calls due to other situations		Rejected motiveless calls	
		total number	specific weight, %	total number	specific weight, %	total number	specific weight, %
2005	548 326	373 312	68,1	74 604	13,6	100 410	18,3
2006	591 209	413 339	69,9	68 484	11,6	109 386	18,5
2007	576 334	418 211	72,6	61 231	10,6	96 892	16,8
2008	506 081	383 860	75,8	44 021	8,7	78 200	15,5
2009	444 112	334 962	75,4	36 247	8,2	72 903	16,4

6.2. tabula NEATLIEKAMĀ MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA PĒC IZSAUKUMU REZULTĀTA¹
Table 6.2. EMERGENCY MEDICAL AID BY THE OUTCOME¹

Gads	Kopējais izpildīto NMP izsaukumu skaits	NMP izsaukumi dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos		NMP izsaukumi pārējos gadījumos		Bezrezultāta izsaukumi	
		skaits	Īpatsvars, %	skaits	Īpatsvars, %	skaits	Īpatsvars, %
Year	Total emergency care visits	Emergency aid visits in critical situations		Emergency aid visits in other situations		Non-result visits	
		total number	specific weight, %	total number	specific weight, %	total number	specific weight, %
2005	447 916	292 672	65,3	124 112	27,7	31 132	7,0
2006	481 823	324 651	67,4	122 881	25,5	34 291	7,1
2007	479 442	322 883	67,3	121 337	25,3	35 222	7,4
2008	427 881	301 960	70,6	94 390	22,0	31 531	7,4
2009	371 209	260 765	70,2	84 965	22,9	25 479	6,9

¹ Datu avots: Valsts statistikas pārskats "Pārskats par neatliekamās medicīniskās palīdzības darbu".
Data source: State statistical report „Report about emergency medical aid”.

**6.3. tabula NEATLIEKAMĀ MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA DZĪVĪBAI UN VESELĪBAI KRITISKOS STĀVOKĻOS
(PĒC IZSAUKUMA MOTĪVA) SADALĪJUMĀ PĒC IZSAUKUMA VIETAS¹**

Table 6.3. EMERGENCY MEDICAL AID IN CRITICAL SITUATIONS (BY THE REASON CAUSE)
BY THE PLACE OF THE EVENT¹

Gads	Pilsētās			Lauku teritorijās		
	Kopā	t.sk. ar ierašanās laiku līdz 15 minūtēm	savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars, %	Kopā	t.sk. ar ierašanās laiku līdz 25 minūtēm	savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars, %
Year	Cities			Rural area		
	Total	of them - reached the place of event in 15 minutes	specific weight of visits performed in time, %	Total	of them - reached the place of event in 25 minutes	specific weight of visits performed in time, %
2005	294 266	266 971	90,7	79 046	62 208	78,7
2006	323 024	291 820	90,3	90 315	73 612	81,5
2007	325 575	287 806	88,4	92 636	74 879	80,8
2008	298 191	261 602	87,7	85 669	69 004	80,5
2009	255 382	230 513	90,3	79 580	62 974	79,1

6.4. tabula NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS BRIGĀŽU SKAITS UN DARBA APJOMS¹

Table 6.4. TEAMS OF EMERGENCY MEDICAL AID AND AMOUNT OF WORK¹

Gads	Ārstu brigādes		Ārsta palīgu brigādes	
	Diennakts brigāžu skaits	Kopējais izpildīto izsaukumu skaits	Diennakts brigāžu skaits	Kopējais izpildīto izsaukumu skaits
Year	Physician's teams		Physician's assistant teams	
	Emergency teams average per day	Total emergency medical aid visits	Emergency teams average per day	Total emergency medical aid visits
2005	49,11	187 257	120,11	260 659
2006	49,09	185 230	120,58	296 593
2007	46,26	175 705	130,76	303 737
2008	42,64	146 241	131,02	281 640
2009	47,23	138 044	128,09	233 165

¹ Datu avots: Valsts statistikas pārskats "Pārskats par neatliekamās medicīniskās palīdzības darbu".
Data source: State statistical report „Report about emergency medical aid”.